

כ"א חשון, תשפ"ד

05 נובמבר 2023

מספר בקשה: 2023-0197

לכבוד

[REDACTED]

[REDACTED]

שלום רב,

הנדון: בקשתך לקבלת מידע - דיון בנושא מטמנת עברון

בהתייחס לבקשתך שבנדון, להלן תבוא החלטתי:

1. **דו"ח והעתק התלונות אשר נתקבלו במשרד להגנת הסביבה ב 5 השנים האחרונות – מצ"ב**
טבלת אקסל המרכזת את פניות הציבור בנושא איכות אוויר ופסולת כפי שהתקבלו ונרשמו במחוז צפון של המשרד להגנת הסביבה מינואר 2018 ועד מאי 2023. כמו כן, מצ"ב טבלת אקסל מקבילה של הפניות שהתקבלו ונרשמו במוקד הסביבה של המשרד. מהטבלאות הושמטו פרטים אישיים של פונים, לרבות מספרי טלפון ושמות, וזאת בהתאם לסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "**החוק**"). תתכן חפיפה בין הפניות, ככל שאלה התקבלו הן במוקד והן במחוז. אציין כי הפניות מתייחסות לאזור הגליל המערבי ואין בהם בכדי להעיד דווקא על מקור מטרדי הריח או הפסולת.
2. ביום 8.5.2023, הוגש התסקיר בפעם השנייה, הכולל התייחסות ותוספות בהתאם לדרישות הנוספות של המשרד להגנת הסביבה מיום 5.3.2023. נבקש לקבל גם את ה**התייחסות המשרד לתסקיר זה** – מחוז צפון של המשרד להגנת הסביבה הגיש התייחסות לתסקיר הסביבתי למנהלי מטמנת עברון בתאריך ה-03.07.2023.
3. בישיבה נאמר על ידי גב' סיגל בלומנפלד כי ישנם במחוז צפון אתרי פסולת מעורבת אשר יכולים לקלוט פסולת אורגנית ושאריות מיון. בעניין זה, אנו נבקש לקבל מידע המפרט מה הם האתרים אשר יכולים, לטענת המשרד, לקלוט את הפסולת האורגנית ואת שאריות המיון ממפעל המיון בעברון, מהי הכמות אותה הם יכולים לקלוט ולאיזה תקופה. בנוסף מהי תכנית ההרחבה ביחס לכל אחת ממטמנות אלו – המטמנות שלהן יש נפח נוסף לקליטת פסולת אורגנית ושאריות מיון הן: חגל (נפח זמין בתוכנית מאושרת כרגע בתהליך הרחבה) טליה (תפתח עם סיום הנפח בחגל) וגוש חלב (קיים נפח זמין לשאריות מיון).
4. אישור בכתב מהמשרד להגנת הסביבה לאחר הביורור מי המטמנות המסוגלות לקלוט למעלה מ-1,100 טון ביום פסולת ממפעל מיון עברון ולמשך איזה תקופה? (אורגני בתוספת

המשרד להגנת הסביבה

الوزارة لحماية البيئة
Israel Ministry of Environmental Protection

רחוב בנק ישראל 7, ירושלים 9136002

טל': 073-2733350/51 דואר אלקטרוני: meyda@sviva.gov.il

שאריות הטמנה) - מחוז צפון של המשרד מקדם עתודות הטמנה במסגרת הליכי התכנון. כאשר יסתיימו הליכים אלו נוכל לומר מי הן המטמנות היכולות לקלוט למעלה מ-1,100 טון פסולת ביום. במקביל, המחוז בודק עתודות הטמנה מתוכננות ועובד על התרת חסמים ומיצוי עתודות הטמנה ברחבי המחוז באתרים בהם קיימת תביעה מאושרת.

5. **תחשיב המחיר אשר הוצג על ידי נציגי המשרד במהלך הדיון בפני הועדה המחוזית בדבר פער של 30% בין מחיר ההטמנה נכון להיום במטמנת עברון לרשות מקומית בגליל המערבי לעומת מחיר קליטת הפסולת במפעל המיון בעברון ושינוע כל הפסולת למטמנה בדרום** - התחשיב נעשה ע"י גורם מקצועי בהסתמך על נתונים מאתרי פסולת אחרים, לרבות עלויות שינוע, טיפול והיטל הטמנה. התחשיב עצמו מכיל נתונים אודות מטמנות אחרות ברחבי הארץ. חשיפת הנתונים אודות אותן מטמנות עלולה לפגוע בסודות מסחריים וכלכליים של אותן מטמנות, ועל כן אין ביכולתי למסור את המידע המבוקש, וזאת לפי סעיף 9(ב)(6) לחוק.

6. **על סמך מה המשרד מניח שניתן מבחינה לוגיסטית לשנע את כל כמות הפסולת האמורה לדרום ומה הם אמצעי השינוע עליהם המשרד מסתמך** – לא מצאתי כי טענה מסוג זה הועלתה ע"י המשרד. ככלל, המשרד תומך בטיפול בפסולת קרוב ככל הניתן למקום היווצרותה.

7. במהלך הדיון, הציג המשרד להגנת הסביבה כי יתמוך כלכלית ויסבסד את תוספת העלות לרשויות מרחב הצפון על מנת שלא יפגעו ממרחקי השינוע הצפויים. נודה לקבלת מסמך רשמי המגדיר את גובה התמיכה הכספית הצפויה לכל רשות, לכל טון שיכנס למפעל המיון בעברון ואשר נדרש לשנע אותו מחוץ לאתר עברון - המשרד יסבסד את עלויות השינוע לרשויות הרלוונטיות בכפוף לפעולות אותן יצטרכו לנקוט הרשויות כדי לשפר את אופן הטיפול בפסולת וצמצום ההטמנה. בשלב זה, לא קיים ברשותנו מסמך מסכם.

8. **פתרונות זמינים, ישימים ומקובלים על המשרד להגנת הסביבה בדבר אופן שינוע של לפחות 500 טון פסולת אורגנית ולפחות 600 טון שאריות מיון ממפעל המיון עברון ועד לדרום הארץ. אנו נבקש לקבל פרטים של קבלן או אמצעי תחבורה שמוכן להתחייב לשנע כמויות פסולת אלו באופן שוטף כולל בימי שיא של חגים וערבי חג אשר מגיעים לימי שיא של כ- 2,700 טון ביום במטמנת עברון** - המשרד אינו תומך בשינוע הפסולת מעברון לדרום הארץ ואין בכוונתו לתקצב מהלך שכזה. ככלל, המשרד לא עוסק במציאת קבלני פינוי פסולת עבור רשויות או אתרים.

9. **ניתוח של זיהום האוויר שיווצר על ידי שינוע הפסולת המתוארת להלן, אשר למיטב ידיעתנו נדרש לשנע כ-90 מכולות ביום ומה השפעת זיהום אוויר זה אל מול השפעתה של מטמנת עברון על ידי הגבהת הרומים המבוקשת מהוועדה. שינוע זה, עומד בניגוד גמור למדיניות הממשלתית הנהוגה שהיא צמצום זיהום האוויר ותנועת כלי הרכב הכבדים**

בכבישי הארץ - המשרד אינו תומך בהעברת פסולת מעברון לדרום ולכן לא ביצע ניתוח זיהום אוויר כמבוקש על ידך.

10. בתוכנית הטיפול בפסולת של המשרד להגנת הסביבה ניתן דגש והוראות לטיפול בפסולת במקום היווצרותה. נבקש לדעת האם תוכנית מחוז צפון להגנת הסביבה תומכת באסטרטגיה לטיפול בפסולת בקרבת אזור הייצור שלה או לחילופין שינוע הפסולת למרחקים משמעותיים תוך הגדלת זיהום האוויר, העומס בכבישים והעלויות הנכבדות הכרוכות בכך – ככלל, הפתרון המיטבי בטיפול בפסולת הינו טיפול במקום היווצרותה. על כן, הפסולת שתצא מעברון תטופל במרחב מחוז צפון. הסיוע בשינוע יוביל לכדאיות בהפעלת מתקן המיון אשר יוכל לטפל בעשרות אלפי טונות של פסולת בשנה וייתן מענה עקב סיום נפחי ההטמנה של המטמנות בצפון וכן יתמרץ הקמת מתקני טיפול מתקדמים נוספים כגון מתקני השבה תרמיים ומתקני טיפול בפסולת אורגנית. כל זאת, יוביל לצמצום משמעותי בהיקפי ההטמנה. פתרון זה תומך באסטרטגיית המשרד להגנת הסביבה שמהותה צמצום ההטמנה, עידוד המיחזור והקמת מתקני טיפול מתקדמים בפסולת.

11. התחשיבים והתוכניות האלטרנטיביות שנמסר לגביהן בדיון ואת המענה לשאלות שהעלינו במסמך זה- על מנת לאפשר את הפעלת מתקן המיון בעברון ובכך לגרום למיחזור וצמצום הטמנה של כ-1,000 טון פסולת ביתית ביום, אשר ככלל הייתה מוטמנת באופן ישיר, יש לשנע (לתקופת זמן מוגבלת של כ-7 שנים) את הפסולת הממוינת לאתרי קצה אחרים במרחב מחוז צפון. עפ"י התוכנית של מחוז צפון, אתרי הקצה אליהם יפונה זרם שאריות המיון הם חגל וטליה (בשני האתרים נותרו נפחי הטמנה במסגרת התכנית הקיימת). לעניין הזרם האורגני ממפעל המיון- ניתן להטמין 50% מזרם זה, בתנאי שאת שאר החומר האורגני מעבירים למתקני טיפול הזמינים במרחב (טובלן, ס.ד.מ באעבלין).

החלטה זו ניתנה בירושלים. על החלטה זו ניתן להגיש עתירה מנהלית לבית המשפט המחוזי בירושלים, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים.

בברכה
מיכל רזבלין

ראש תחום פניות הציבור
וחופש המידע